

ISTORIA INFORMATICII ROMÂNEȘTI. APARIȚIE, DEZVOLTARE ȘI IMPACT. OAMENI, INSTITUȚII, CONCEPTE, TEORII ȘI TEHNOLOGII, VOL. V (CAP. 11-12), M. VLADA (COORD.)

Adrian ADĂSCĂLIȚEI¹
adrian.adascalitei@gmail.com

ABSTRACT: Through studies and research activities within the ROINFO project „Romanian Informatics” 2018–2021, numerous arguments were brought in „deciphering” the phenomenon of Romanian informatics. Some aspects were known, others not, and those that were known were known to very few people, including students. Given the results and conclusions obtained, Romania should be proud of the following: 1. In the period 1938–1939, a new science was created in ROMANIA – Cybernetics, by the publishing in French of two volumes of Consonantal Psychology authored by Dr. Ștefa Odobleja, the father of Generalized Cybernetics; 2. In the period 1953–1954, ROMANIA occupied the third place in the world, after the USA and the USSR, in the research activity regarding the “Theory of Switching Circuits” – function of the number of articles, and applications of mathematical logic in technology (Grigore C. Moisil, “CCUB Activity”, AMC Magazine, Technical Publishing House, no. 13–14, 1970); 3. In the period 1955–1957, ROMANIA designed and built its first electronic numerical computer (1957, CIFA 1 computer), by a team led by engineer Victor Toma, at the Institute of Atomic Physics (IFA) – Măgurele Bucharest; 4. ROMANIA was the 8th country in the world to design and build an electronic computer (1957) and the 11th country in the world to build an electronic computer with transistors (1963). The article describes in detail the content of chapters 11 and 12 which constitute volume V of *The history of Romanian informatics*.

KEYWORDS: computing, informatics, software, calculator, information system

¹ Prof. univ. dr., Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași

După redactarea primelor 4 volume (capitolele 1–10) din cadrul proiectului ROINFO (Istoria informaticii românești) publicate în perioada 2019–2020, autorul Marin Vlada (coord.) a ajuns la concluzia că a reușit doar parțial să „descifreze fenomenul” informaticii românești, pentru că a dat prioritate unor evenimente, subiecte și teme, instituții și oameni, programe, decizii, transformări și evoluții etc. Autorul Marin Vlada (coord.) continuă cu „Descifrarea” fenomenului informaticii românești și cu inițiativele de pionierat în domeniul informaticii /IT în România – Volumul V (cap. 11–12): Dezvoltarea domeniului de informatică/IT în România (Învățământul superior de informatică și IT, Învățământul liceal și gimnazial de informatică, CCUB (Centrul de Calcul al Universității din București) – prima unitate de informatică înființată în România, CINOR (Centrul de Informatică și Organizare al Municipiului București) – a II-a unitate de informatică înființată în România, Apariția și evoluția firmelor/companiilor de IT din România, Producția de carte și publicații de informatică, Contribuții la dezvoltarea informaticii românești: INFO-IAȘI și ROSYCS Iași, Metode și sisteme informatice, studii și cercetări – evoluție și impact), Manifestări științifice și evenimente de informatică/IT în România. Detaliile privind conținutul capitolelor 11 și 12 sunt în continuare.

Capitolul 11: Dezvoltarea domeniului de informatică/IT în România

11.1 Învățământul superior de Informatică și IT (Valentin Maier, Alexandru Elefterescu, Marin Vlada, Florian Mircea Boian, Codruța Stoica, Mariana Nagy, Lorena Popa)

– Învățământul superior și pregătirea forței de muncă pentru informatică și industria de calculatoare în România comunistă (Valentin Maier)

– Adopția ciberneticii în spațiul comunist (Alexandru Elefterescu)

– Apariția și dezvoltarea Informaticii la Universitatea din București (Marin Vlada)

– Școala Clujeană de Informatică – Rolul Facultății de Matematică și Informatică din Cluj-Napoca la dezvoltarea informaticii și industriei software din România

– Un scurt istoric al învățământului de informatică la Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Matematică și Informatică (Florian Mircea Boian)

– Școala Ieșeană de Informatică – Rolul Facultății de Informatică din Iași la dezvoltarea informaticii și industriei software din România

– CEPECA – Centrul de Perfecționare a Cadrelor în Informatică, Calcul Electronic și Consultanță, un rol important în dezvoltarea informaticii în România (Vasile Velicu)

– Școala de Informatică din Timișoara

– Departamentul de Calculatoare (1969 – 2019), Facultatea de Automatică și Calculatoare – Universitatea Politehnica București

– Alte Facultăți de Automatică și Calculatoare din România

– Informatica la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad (Codruța Stoica, Mariana Nagy, Lorena Popa)

11.2 CCUB, prima unitate de informatică înființată în România (Marin Vlada, Ion Văduva, Solomon Marcus, Nicolae Teodorescu)

– Inițiativele valoroase ale lui Moisiil și aplicațiile matematicii pentru noua paradigmă a informației, comunicării și calculului (colaborarea dintre ingineri și matematicieni) (Solomon Marcus)

– Colocviul Internațional „Tehnici de calcul și Calculatoare” (Nicolae Teodorescu)

– Cronologie privind activitatea CCUB. Dezvoltarea cercetărilor de informatică. După anul 1971 – Activitatea de cercetare pe bază de contracte (Ion Văduva)

11.3 Exemple de produse software elaborate de CCUB (Marin Vlada)

11.4 Învățământul liceal și gimnazial de informatică (Ema Cerchez, Marinel Șerban, Emil Onea)

– Olimpiadele școlare și Concursuri naționale de informatică în România 1978–2019 (Ema Cerchez, Marinel Șerban)

– Digitalizarea în mediul preuniversitar de la începuturi (Emil Onea)

11.5 Apariția și evoluția firmelor/companiilor de IT din România (Mihai Voinea, David Muntean, ANIS, Ciprian Stupinean, Răzvan Costa)

– Fenomenul industriei IT: un succes prea mare pentru o țară atât de nepregătită (Mihai Voinea, David Muntean)

– Studii despre evoluția sectorului IT&C în România (ANIS)

– Dezvoltarea produselor software folosind Design thinking, Lean startup și Agile (Maria Daniela Lica)

– Gândirea computațională – o abilitate pentru oamenii moderni (Ciprian Stupinean)

– Gândirea critică în analiza de business (Răzvan Costa)

– Compania românească UiPath pentru dezvoltarea de roboți software care automatizează procesele de lucru din companii (Marin Vlada)

11.6 Producția de carte și publicații de informatică și IT (Ion Ivan, Adrian Adăscăliței, Dan Dorin, Marin Vlada, Adrian Atanasiu, Mihai Scorțaru, Marin Vlada)

– Iasi Polytechnic Magazine (IPM)–1989, Book and Software Reviews (Adrian Adăscăliței, Dan Dorin, Marin Vlada)

– Despre Gazeta de Informatică (Adrian Atanasiu)

– Istoria GInfo (Mihai Scorțaru)

– Gazeta de Informatică (Ginfo) – apariție, evoluție și ... (Marin Vlada)

11.7 Contribuții la dezvoltarea informaticii românești: INFO-IAȘI și ROSYCS Iași (Marin Vlada)

Foto: Coperta cărții: *Marin Vlada (coord.), Istoria informaticii românești. Apariție, dezvoltare și impact. Oameni, instituții, concepte, teorii și tehnologii*, volumul V, Editura MATRIXROM, 2021

11.8 Metode și sisteme informatice, studii și cercetări – evoluție și impact (Cristian S. Calude, Tudor Bălănescu, Marian Gheorghe, Florentin Ipate, Adrian Atanasiu, Marin Popa, Alexandru A. Popovici, Adrian Mihalache, Marin Vlada, Alexandru-Dan Corlan, Alexandru Adler, Gheorghe Gh. Borcan)

- My Path in Theoretical Computer Science (Cristian S. Calude)
- Verificarea și validarea programelor – teorie și implementare (Tudor Bălănescu, Marian Gheorghe, Florentin Ipate)
- In memoriam Dragoș Vaida (1933–2020): Nevoia de repere (Tudor Bălănescu)

- Securitatea informației—o disciplină nouă și totuși veche (Adrian Atanasiu)
- Cercetări în domeniul rețelelor Petri la Facultatea de Matematică București (Marin Popa)
- Informatică pentru fiabilitate și fiabilitate pentru informatică (Alexandru A. Popovici, Adrian Mihalache)
- Influența lui Moisiil (Alexandru A. Popovici)
- Metoda J. D. Warnier, o abordare inovatoare în proiectarea sistemelor informatice din anii '70 (Marin Vlada)
- Istoria sistemelor software cu surse deschise (open source) în România (Alexandru-Dan Corlan)
- Renașterea în informatică (Alexandru-Dan Corlan)
- Ozias Adler (1928–2001), pionierul fotoculegerii computerizate în industria poligrafică românească (Alexandru Adler)
- Limbaj Algebric de Optimizare Lineară (ALLO) și sistemul integrat SAMO (Gheorghe Gh. Borcan)

Capitolul 12: Manifestări științifice și evenimente de informatică/IT în România

12.1 Manifestări științifice de pionierat în domeniul informaticii/IT (Marin Vlada)

- Congresul Matematicienilor Români, anul 1956
- Conferința Națională de Cibernetică, anul 1958
- Cursuri de informatică organizate de CCUB, perioada 1963–1969
- Colocviul „Tehnici de calcul și calculatoare”, anul 1967
- Colocviul „Pregătirea cadrelor pentru informatică”, Academia R.S.R., anul 1971
- Colocviul Național de Informatică (INFO Iași), din anul 1977
- Sesiunea Științifică a CCUB, Aniversare CCUB–25 de ani, anul 1987

12.2 Manifestări științifice și proiecte în domeniul informaticii/IT după anul 1990 (Marin Vlada)

- ROSE 93, Linux în România – sisteme open source, anul 1993 519
- Simpozionului internațional de informatică economică – Ingineria programării și Informatică aplicată (ASE), anul 1993
- Concursul InfoEducație – Vrancea, anul 1994

- Programul „Sistemul Educațional Informatizat” (SEI), perioada 2001–2009
 - Platforma de e-learning TimSoft, din anul 2001
 - Platforma „Cancelaria Națională”, din anul 2003
- Concursul de software educațional „Cupa Siveco”, perioada 2003–2009
 - Conferința Națională de Învățământ Virtual (CNIV), din anul 2003
 - Școala de vară – Informatica la Castel, platforme open-source, din anul 2003
 - Conferința de Interacțiune Om-Calculator (RoCHI), din anul 2004
 - Conferința „eLearning and Software for Education” (eLSE), din anul 2005
 - International Conference on Virtual Learning (ICVL), din anul 2006
 - Portalul Elearning.Romania, din anul 2006
 - Platforma educațională Moodle România, din anul 2010
 - Școala de Vară de Medii Virtuale (creatiVE), din anul 2012
 - Today Software Magazine (TSM), din anul 2012
 - Alte programe și proiecte – Dezvoltarea Profesională a Cadrelor Didactice